

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112, Dep
0032 Oslo

Avdeling	Kontaktperson/telefon	Tidl. dato og referanse	Dato og referanse
	Tundal (+47) 90 02 54 73	13.06.2006 - 06/532-1 MAR	25.09.2006

Høring - Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter"

Vi viser til Deres høringsbrev med vedlegg av 13.03.2006. Posten Norge har følgende kommentarer til rapport om "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter". Vår høringsuttalelse omfatter også synspunkter og innspill fra vårt datterselskap Ergo Group AS. Ergo Group er oppført som egen høringsinstans i høringsbrevets adresseliste.

1. Kommentarer til arbeidsgruppens rapport og anbefalinger

Generelt

Posten deler arbeidsgruppens vurdering/anbefaling om at bruk av elektronisk stemmegivning vil være et godt supplement til tradisjonell papirbasert stemmegivning. Elektronisk stemmegivning vil bidra til økt tilgjengelighet, reduksjon av feilkilder og på sikt reduserte kostnader både knyttet til planlegging og gjennomføring av valg og folkeavstemminger.

Rapporten omhandler primært ulike sider ved forsøk og etablering av elektronisk stemmegivning, men omtaler også bruk av papirbasert stemmegivning (brevstemme). Arbeidsgruppen anbefaler i pkt 5.5, at det ikke åpnes for ytterligere utvidelse av ordningen med brevstemmegivning i ukontrollerte omgivelser. Dette både på grunn av identifiserings-/autentifiseringsproblemer og store administrative kostnader knyttet til håndtering av angremulighet i form av tilbaketrekking av papir-/brevstemmer.

Det er Postens vurdering at forsøk med elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser før valgting, eventuelt også bør følges med prøving ved bruk av brevstemmer. Spesielt eldre mennesker og/eller personer med ulike former for handikap, som verken kan og/eller ønsker å benytte elektronisk stemmegivning, vil kunne oppleve svekket mulighet for forhåndsstemmegivning i ukontrollerte omgivelser om ikke også brevstemmegivning kan benyttes i denne valgfase.

Forsøk med elektronisk stemmegivning

Posten Norge støtter sterkt arbeidsgruppens anbefaling om å starte planmessige forsøk med systematisk evaluering av elektronisk forhåndsstemmegivning (valgfase 1) i kontrollerte omgivelser. Forsøkene bør som anbefalt gjennomføres som en trinnvis prosess i kontrollerte omgivelser og med sikret infrastruktur.

Det er Postens vurdering at forsøkene med elektronisk stemmegivning bør gjennomføres så raskt og effektivt som mulig. Dette slik at man allerede ved kommune- og fylkestingsvalget i 2007 bør kunne gjennomføre forsøk med elektronisk forhåndsstemmegivning i kontrollerte omgivelser i utvalgte kommuner. Basert på erfaringer fra denne forsøksvirksomheten bør man for stortingsvalget i 2009 kunne gjennomføre utvidede forsøk med elektronisk forhåndsstemmegivning i kontrollerte omgivelser med kontrollert datamaskin i alle kommuner.

Posten Norge AS
Konsument
HK Økonomi
NO-0001 OSLO

Besøksadresse
Biskop Gunnerusgate 14A
18 etg

Sentralbord: (+47) 23 14 90 00
Telefaks: (+47) 23 14 90 51
Kundeservice: (+47) 810 00 710

Bankkonto
6003 06 35186
Foretaksregisteret
NO-984 661 185 MVA

E-post

Når det gjelder forsøk med elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser, er det Postens vurdering av dette bør kunne prøves ut for de velgere som allerede i dag har anledning til å avgi brevstemme. Det bør i den forbindelse også vurderes om en slik ordning kan utvides til etter søknad, å gjelde andre grupper som har vanskelig for å ta seg fram til et valglokale.

Forsøkene bør utover den ordinære stemmegivning kunne omfatte velgeropplæring, måling av deltakelse (digital divide) samt elektronisk stemmegivning også for fremmedspråklige og personer med handikap som for eksempel synshemmede. Forsøkene bør videre gjennomføres med høy grad av sikkerhet med beskyttet innhold i lukket nett og bruk av velgerkvittering – også på opptelling. Forsøkene bør involvere valgstyrene i prosessen med godkjenning og opptelling av de elektroniske stemmene. Det bør legges opp til sentralt styrte forsøk med koordinert og sikker tilgang til ett felles landsomfattende elektronisk manntall.

2. Posten Norge – en ledende nasjonal leverandør av valgtjenester

Posten Norge er i dag en ledende leverandør med en velutviklet portefølje av tjenester knyttet til planlegging og gjennomføring av offentlige valg i Norge.

- Utvikling, forvaltning og drift av komplett elektronisk valgsystem for kommuner og fylkeskommuner med tilhørende løsninger for skanning, maskinell tolkning og utsendelse av valgkort.
- Elektroniske "valgnattstjenester" for innrapportering, oppsummering og presentasjon av valgresultater.
- Fysisk distribusjon av valgmateriell både i forkant, under og etter gjennomføring av valg.
- Mottak, kontroll og sikker fremsending av innleverte forhåndstemmer ved postkontorer og i landpostruter etter avtale med utvalgte kommuner.

De elektroniske tjenestene leveres i regi av Ergo Group, som ett av Postens heleide datterselskaper. De øvrige leveranser av valgtjenester skjer i regi av forskjellige divisjoner innen morselskapet Posten Norge AS.

Posten Norge har gjennom årene opparbeidet seg høy kompetanse og bred erfaring på tjenesteleveranser innen planlegging og gjennomføring av offentlige valg. Basert på vår rolle som tiltrodd tredjepart innen tjenesteleveranser og vår landsdekkende elektroniske og fysiske infrastruktur, har Posten ambisjon om å befeste posisjonen som en ledende nasjonal leverandør av valgtjenester.

Vi vil derfor ta kontakt med Kommunal- og Regionaldepartementet (KRD), for å presentere og nærmere diskutere hvordan Posten kan bidra både i de trinnvise forsøk med elektronisk stemmegivning, og effektiv bruk av Postens samlede infrastruktur i planlegging og gjennomføring av offentlige valg og folkeavstemminger.

Med vennlig hilsen

Erik Johannessen
Konserndirektør